

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausuntopyyntönnä 18.1.2022

Kuntaliiton lausunto hallituksen esitykseen yrittäjien työtömyysturva-oikeuden väliaikaiseksi järjestämiseksi

Esityksessä ehdotetaan työttömyysturvalain väliaikaista muuttamista. Laki tulisi voimaan tammikuussa 2022 ja olisi voimassa helmikuun 2022 loppuun asti. Päätoimisesti yritystoiminnassa työllistyneellä henkilöllä olisi lähtökohdaisesti oikeus työttömyysetuuteen, jos koko yritystoiminta lopetetaan. Tästä edellytyksestä on voitu covid-19 -pandemian aikana poiketa työttömyysturvalain väliaikaisesti voimassa olevan yrittäjän työmarkkinatuki-oikeutta koskevan säännöksen perusteella. Edellisen väliaikaisesti voimassa olleen säännöksen voimassaolo päättyi 30.11.2021.

Väliaikaisesta säännöksestä johtuvasta menonlisäyksestä kuntien maksettavaksi kohdistuisi arviolta noin **9,8 miljoonaa euroa** pitkään työttömänä olleiden työnhakijoiden työmarkkinatuen rahoituksesta. Väliaikaisen säännöksen jatkaminen on johtanut pitkään tukea saaneiden määrän kasvuun, mikä on lisännyt kuntien maksuosuutta työmarkkinatuesta.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden perusteena on työmarkkinatuen myöntäminen ”työttömyyden perusteella” eli työmarkkinatuen edellytykset eivät täyty. Käytännössä yrittäjien väliaikainen työmarkkinatuki tarkoittaa, että yritystoiminnan lopettamiseen liittyviä edellytyksiä jätetään soveltamatta, eikä yrittäjille maksettavan työmarkkinatuen tosiasiallista tarvetta tutkita.

Yrittäjät eivät siis ole työttömiä työnhakijoita, eivätkä ohjaukseen kokeilukuntien asiakkaiksi. Kunnissa - kokeilussa tai kokeilun ulkopuolella - ei ole edes tietoa siitä, ketkä tähän kohderyhmään kuuluvat, jolloin kunnilla ei ole myöskään mahdollisuuksia tarjota heille palveluja. Kunnilla ei ole minkäänlaista toimivaltaa tehdä tässä tilanteessa mitään tämän kohdejoukon kanssa. Osa yrittäjistä tarvitsisi pikemminkin apua liiketoimintansa kehittämiseen ja tarkasteluun, jotta pääsisivät jaloilleen koronan jälkeen.

Itse tuki sinänsä on tässä kohtaa hyvä ja kannatettava asia, mutta siitä aiheutuvat kustannukset tulisi siirtää valtion maksettavaksi.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jarkko Huovinen
johtaja

Erja Lindberg
kehittämispäällikkö